

Torup 1914 – från en luftballong

Det var tiden för Baltiska utställningen i Malmö och första världskrigets utbrott. Året var 1914 och Torups innevånare hade samlats på höjden väster om vägen till Bara för att titta på tre luftballonger som skulle komma inseglande från Malmö. Man hade packat picknickkorgar och satt andäktigt med blicken riktad mot himlen. Vilken bild fick dessa luftballongsfarare av Torup, som är så mycket mer än själva slottet? Illustrationen bredvid är ett försök att återskapa vyn från ballongerna, samhället som hade växt upp runt det gamla slottet och var så fullt av liv.

Runt slottet fanns ett stort jordbruk, vilket antyds av de stora stallängorna (5) och statarlängorna (6). På stallet fanns två klockor. En som ringde fyra gånger varje timme och så vällingklockan som ringde in arbete och fritid. Dessa klockor hördes över hela samhället ända upp till Hyby grindstuga. Tre gånger om dagen mjölkades korna, klockan fyra på morgonen, mitt på dagen och fyra på eftermiddagen. Två timmar tog varje mjölkning. Det var statarfruarna som skötte mjölkningen med hjälp av kördrängar.

Skogen var slottsherrens stolthet. Nora berättar: "Det var liv i skogen och man hörde hur de högg och sågade och körde sina lass av, som vi sa, "bränne". På den tiden fick de inte lämna ris i skogen. . . Alla bakade själva och då behövde de riset för att elda upp sina bakugnar." Man kunde höra sågarna på brännesbacken norr om gamla magasinet. Där sågades all ved till slottets kakelugnar, ett slitgöra för flera man. Nattvakten i sin lur. Det brölade ända upp till huset där Nora bodde ute vid Hyby grindstuga.

